

РОЗДІЛ I

МІНАС-ТІРІТ

Піпін визирнув зі свого сховку з-поміж складок Гандальфового плаща. І ще й сам не зрозумів, чи це йому ще сниться, чи це він уже прокинувся з того сну, в який просто провалився, як тільки вони вирушили в цю велику путь. Темрява мелькала мимо, голосно шумів вітер. Піпін бачив лише зірки над собою і безконечні тіні справа на тлі неба на півдні — то даленіли гори. Крізь сон він спробував згадати, скільки ж це вони проїхали і наскільки далеко, та його пам'ять була ще сонна й непевна.

Спершу вони мчали кудись без зупинок і то швидко-прешвидко, а десь на світанку гобіт побачив блідо-золоте мерехтіння: Тіньогрив приніс їх у якесь мовчазне місто, у велику порожню оселю на пагорбі. Щойно вони ступили під її дах, як угорі знову промайнула крилата тінь, і всі аж позавмирили від страху. Проте Гандальф заспокоїв Піпіна тихими словами, і стомлений гобіт заснув у куточку, але то був тривожний сон, крізь який він, мов здалека, чув, як ходять туди-сюди люди, вловлював їхні слова та чарівникові накази. Потому знову була їзда, довга нічна їзда. То була друга, ні — третя ніч, відколи гобіт заглянув у Камінь. Від того моторошного споми-ну Піпін остаточно прокинувся і здригнувся, а вітер зашумів зловісними голосами.

У небі спалахнув вогонь — жовта заграва за темними смугами. Піпін злякався і знову на мить заховався під плащ чарівника, міркуючи, у який же це жахливий край везе його Гандальф. Потому протер очі й побачив, що то місяць викочується з мороку на сході, ще й майже повний. Тож ніч тільки-но розпочалася, і в них із Гандальфом поперед були ще довгі години мандрів у темряві. Гобіт поворухнувся й озвався.

— Де ми, Гандальфе? — запитав.

— У королівстві Гондор, — відповів чарівник. — Ми все ще їдемо через землі Анорієну.

На хвилину знову запала тиша. Потім Піпін раптом зойкнув і вчепився Гандальфові за плащ:

— Що це? Глянь! Вогонь, червоний вогонь! Хіба тут живуть дракони? Глянь, онде ще один!

Але чарівник тільки голосно гукнув до коня:

— Уперед, Тіньогриве! Треба поспішати. Часу обмаль. Бачиш? Палають сигнальні вогні Гондору, кличуть на допомогу. Розпочалася війна. Бачиш! Онде вогонь на Амон-Діні та полум'я на Ейленасі; і от вони вже швидко перекидаються на захід: Нардол, Ерелас, Мін-Ріммон, Каленгад і нарешті Галіфірієн на кордонах Рогану.

Але Тіньогрив поступово стихив свій біг, а тоді підвів голову і заіржав. У пільмі теж заіржали коні, залунав цокіт копит, і троє вершників вирвалися немовби нізвідки, і промчали повз чарівника, як летючі примари, і зникли на заході. Тоді Тіньогрив зібрався на силі і знову рвонув уперед, а над ним, як ревучий вітер, проносилася ніч.

Піпін знову задрімав і мало зважав на Гандальфову розповідь про гондорські звичаї та про те, як володар Міста спорудив сигнальні вежі на вершинах довколишніх пагорбів уздовж обох кордонів поплід могутніми горами та облаштував застави, де завжди тримали напоготові прудких коней, готових будь-якої миті помчати з гінцями чи то в Роган на півночі, чи то в Бельфалас на півдні.

— Давно вже на сигнальних вежах Півночі не видно було вогню, — сказав чарівник, — а в прадавні часи Гондор їх узагалі не потребував, бо мав Сім каменів.

Піпін налякано завоутузився.

— Спи й не бійся! — додав Гандальф. — Ти ж не Фродо і їдеш не в Мордор, а в Мінас-Тіріт, де будеш у такій самій безпеці, як і будь-де в ці дні. Якщо ж Гондор упаде чи Ворог захопить Перстень, то навіть у Ширі порятунку не знайдеш.

— Ти вельми мене розрадив! — озвався гобіт, але його все одно зморив сон.

І останнє, що він мигцем побачив, перш ніж склепив повіки, — це високі білі вершини гір, які, мов плавучі острівці, линули понад хмарами у промінні місяця, що вже заходив. Піпін подумав про Фро-

до, про те, чи його друг уже добрався до Мордору, чи, може, загинув дорогою. І малий мандрівник навіть не здогадувався, що Фродо тієї самої миті теж дивився здалеку на місяць, який сідав за Гондором, звістуючи про світанок.

Піпіна розбудили голоси. Минув ще один день переховування та ще одна ніч мандрів. Сутеніло — знову займався холодний досвіток, і подорожніх огортали холодні сірі тумани. Тіньогрив стояв спітнілий, і шкіра його парувала, та кінь гордо вигнув шию, не бажаючи виказувати втому. Довкола стояли високі чоловіки у важких плащах, а позаду в імлі бовваніла кам'яна стіна. Схоже, трохи вже зруйнована, проте щойно ніч почала відступати, залунали звуки квапливої праці: удари молота, дзенькіт кельми, скрип коліс. Де-не-де в тумані мигтіли бліді вогні смолоскипів та лампадок. А Гандальф розмовляв із чоловіками, котрі заступили шлях його коневі, і Піпін, прислухавшись, збагнув, що вони говорять про нього.

— Так, ми справді знаємо тебе, Мітрандіре, — сказав головний серед тих людей, — а ти знаєш пароль Семи брам і можеш вільно йти далі. Але хто твій супутник, нам не відомо. Що за один? Іном з північних гір? Нам у нашій землі чужинців тепер не треба, хіба що це будуть дужі воїни, на чий вірність і допомогу ми могли б покластися.

— Я поручуся за нього перед Денеторовим престолом, — відказав Гандальф. — А щодо відваги, то її годі визначити за зростом. Мій супутник пережив більше боїв і небезпек, аніж ти, Інгольде, хоча ти й удвічі вищий за нього. Він оце саме повертається зі штурму Ісенгарда, про який ми принесли вам вісті, і він дуже втопився, інакше б я розбудив його. Це Перегрін, вельми хоробрий муж.

— Муж? — засумнівався Інгольд, і всі чоловіки засміялися.

— Муж! — скрикнув Піпін, цілком прокинувшись. — Муж? Оце вже ні! Я гобіт, а не людина, і геть не відважний, — ну, може, інколи, якщо дуже потрібно. Не дозволяйте Гандальфові вас дурити!

— Багато славетних лицарів могло б сказати те саме, — відповів Інгольд. — Але що таке гобіт?

— Півмірок, — пояснив Гандальф. — Ні, не той, про котрого йдеться у вірші, — додав, помітивши здивування на обличчях людей. — Не той, однак із того самого роду.

— Так, а з тим, що у вірші, я подорожував, — сказав Піпін. — А ще з нами був Боромир з вашого Міста, і він визволив мене з північних снігів, але врешті наклав головою, захищаючи мене від численних ворогів.

— Тихо! — цитьнув Гандальф. — Новини про таке горе спершу повинен почути батько.

— Він здогадується про це, — сказав Інгольд, — бо віднедавна тут трапляються дивні знамення. Проходьте швидко! Володар Мінас-Тіріта охоче прийме кожного, хто принесе йому нові звістки про сина: чи то людину, чи...

— Гобіта, — підказав Піпін. — Я мало чим можу прислужитися вашому володареві, та зроблю все, на що мені стане духу, — на згадку про Боромира Хороброго.

— Щастя вам! — відказав Інгольд, і його люди пропустили Тіньогрива.

Кінь увійшов у вузьку браму в стіні, а Інгольд гукнув йому навздогін:

— Бажаю, Мітрандіре, щоб ти дав добру пораду Денеторові, бо він у скруті, і ми всі разом з ним! Але ти приїхав зі звістками про горе та про небезпеку, бо така, подекують, у тебе вдача.

— Так кажуть, бо я приходжу лише зрідка, коли справді потрібна моя допомога, — відповів Гандальф. — А якщо ви хочете моєї поради, то я скажу, що відбудовувати Пеленнорську стіну вже надто пізно. Мужність — ось що найкраще захистить вас від бурі, яка нагряне вже незабаром, — мужність і надія, яку я вам і привіз. Адже не все, з чим я приїжджаю, — зло. Тож покиньте кельми й беріться гострити мечі!

— Ми завершимо роботи ще до вечора, — відказав Інгольд. — Це остання ділянка стіни, яку слід було полагодити: атака з цього боку найменш імовірна, бо ця стіна виходить до наших друзів у Рогані. Може, тобі щось про них відомо? Гадаєш, вони відгукнуться, якщо ми їх покличемо?

— Так, роганці прийдуть. Але вони й самі пережили чимало битв. Ані ця, ні жодна інша дорога не веде нині до безпечного місця. Не втрачайте пильності! Якби не Гандальф Провісник Нещасть, то до вас з Анорієну приїхали б не вершники Рогану, а ворожа армія. Утім, це й досі ще може статися. Тому щастя вам і будьте пильні!